

ת"פ 22758/05/17 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד מוטי סמירה, עובד - שרותי ניקיון בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 22758-05-17 בית המכס ומע"מ ירושלים נ' סמירה ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
בית המכס ומע"מ ירושלים

המאשימה

נגד

1. מוטי סמירה
2. עובד - שרותי ניקיון בע"מ

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיונים:

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן בשלישית ובמסגרת הסדר טעון, בעבירות הבאות:
א. **נאשמת 2:** מסירת דוחות הכוללים ידיעה לא נכונה או לא מדויקת- ריבוי עבירות לפי סעיף 117(א)(3) לחוק.
ב. **נאשם 1:** ניכוי תשומות בלא שיש לגביהם מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס (124 עבירות), לפי סעיף 117(ב) (5) לחוק, וזאת בנסיבות מחמירות, עפ"י סעיף 117(ב2)(3) לחוק.
ג. שימוש במרמה ותחבולה, עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב2)(3) לחוק.
2. עפ"י החלק הכללי שבכתב האישום - נאשם 1- (להלן: "**הנאשם**"), מנהל עסק של מתן שירותי ניקיון כללי ונרשם בחודש 1997, כ"עוסק מורשה" לצורך חוק מס ערך מוסף.
3. הנאשם ניהל את חברת "עובד שירותי ניקיון" (להלן: "**נאשמת 2**"), בתקופה הרלבנטית לכתב האישום.
4. על פי האישום הראשון, בשנים 2010-2014, על מנת להקטין את הכנסותיו החייבות במע"מ, כלל הנאשם בדיווחי הנאשמת כמס תשומות, את סכום המע"מ הנקוב בחשבונית ע"ש 3 חברות ועוסקים שונים. (להלן: "**העוסקים**") א. בן יעקב בנייה ושיפוצים, אמיר גולד אבטחה ושמירה, ונר לבניה שיפוצים ואחזקות, בסך כולל של 6,869,889 ₪ מתוכם סכום המע"מ הינו 998,189 ₪. (להלן: החשבוניות הפיקטיביות).
עמוד 1

5. בפועל לא נעשתה עסקה בין העוסקים ששמותיהם הופיעו על גבי החשבוניות הפיקטיביות לבין הנאשמים 1-2.
6. את החשבוניות ע"ש א. בן יעקב בנייה ושיפוץ, אמיר גולד וניר לי, קנה הנאשם תמורת עמלה מאיזיק כהן וליאור ששון, אשר אינם בעלי תפקיד בחברות ואינם מוסמכים לפעול מטעמן. איזיק כהן וליאור ששון לא ביצעו את העסקאות שבגינן יצאו החשבוניות לנאשמים.
7. הנאשם דאג לרישומם של שיקים שהוציא לעוסקים בכרטסת ספקים בהנהלת החשבוניות שלו, כתשלומים כנגד חשבוניות שקיבל. במקרים רבים נפרעו שיקים אלו על ידי הנאשם ואף שימשו לצורך תשלום משכורות לעובדי הנאשמת.
8. על פי אישומים 2-17 בתקופה שבין אפריל 2016 עד מרץ 2018, הגישו הנאשמים 1 ו-2 במועד דוחות תקופתיים, ללא צירוף תשלום במועד כנדרש על פי החוק והתקנות.

תקופת הדיווח	מועד הדיווח הנדרש בחוק	סכום המס המדווח	מועד התשלום בפועל	הפרש מס לתשלום (₪)
3/18	23/4/18	214,802		214,802
2/18	26/3/18	250,660		250,660
1/18	23/2/18	281,229		281,220
12/17	23/1/18	285,253		285,253
11/17	23/12/17	293,372		293,372
10/17	23/11/17	285,298	25/3/18 - חלקי בסך 94,901	
9/17	23/10/17	216,086	13/5/18 חלקי בסך 11,725	204,361
7/17	23/8/17	265,424	29/4/18	
6/17	23/7/17	299,296	17/4/18	
5/17	23/6/17	256,181	15/9/17	
2/17	23/3/17	233,486	3/8/17	
12/16	16/1/17	286,907	15/9/17	
10/16	16/11/16	268,153	15/5/17	
8/16	16/9/16	213,701	30/1/17	
5/16	16/7/16	323,102	15/2/17	
4/16	17/5/16	335,444	1/9/16	
סה"כ				1,720,704

9. בגין מעשים אלו, הורשעו הנאשמים בעבירות של הפרת החובה לתשלום המס המגיע לתקופת הדוח התקופתי עם הגשתו (16 עבירות), לפי סעיף 118 לחוק מס ערך מוסף התשל"ו 1976. (להלן: "החוק"), בצירוף סעיף 88 (א) וסעיף 23(ב)(1) לתקנות.

10. על פי החלק הכללי, הנאשם מנהל עסק של מתן שירותי ניקיון כללי ונרשם בחודש יולי 1995, כעוסק מורשה לצורך חוק מס ערך מוסף.

11. הנאשם ניהל את חברת האחים קליניס בע"מ (להלן: "הנאשמת 3") בתקופה הרלבנטית לכתב האישום.
12. על פי אישומים 18-26 בתקופה שבין יוני 2017 עד מרץ 2018, הגישו הנאשמים 1 ו-3 במועד דוחות תקופתיים, ללא צירוף תשלום במועד כנדרש על החוק והתקנות, כמפורט להלן:

תקופת הדיווח	מועד הדיווח הנדרש בחוק	סכום המס בדוח	מועד התשלום בפועל	הפרש מס לתשלום (₪)
3/18	23/4/18	126,221		126,221
2/18	26/3/18	115,813	29/5/18 -	58,403
			חלקי בסך 57,410	
1/18	23/2/18	126,941	29/5/18	
12/17	23/1/18	112,421	-25/3/18	106,546
			חלקי בסך 5,875	
11/17	23/12/17	124,235	25/5/18	
10/17	23/11/17	120,861	25/2/18	
9/17	23/10/17	98,159	5/12/17	
7/17	23/8/17	42,316	25/2/18	
6/17	23/7/17	115,863	25/12/18	
סה"כ				291,170

13. הנאשמים הורשעו בגין מעשים אלו בעבירות של הפרת החובה לתשלום המס המגיע לתקופת הדוח התקופתי עם הגשתו (9 עבירות), עבירה לפי סעיף 118 לחוק מס ערך מוסף התשל"ו 1976. (להלן: "החוק"), בצירוף סעיף 88 (א) וסעיף 23(ב)(1) לתקנות.
14. בהתאם לפרטי הסדר הטעון, בדיון מיום 2.10.2019 בו הוצג ההסדר, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, ובהתאם נקבעה אשמתו, זאת מבלי להרשיעו. הצדדים הסכימו, כי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר מבחן בטרם יתקיים הדיון בפרשת העונש, כאשר הנאשם יורשע רק לאחר קבלת התסקיר, והטעון לעונש יהיה חופשי.
15. בהתייחס לנאשמות 2-3 סוכם, כי הן תורשענה בעבירות שבכתב האישום המתוקן רק במועד הדיון בפרשת העונש, ומוסכם על הצדדים, כי הן הסירו את המחדלים נשוא כתב האישום המתוקן.
16. במסגרת אותו דיון, הוסיפה המאשימה כי בכל הנוגע לעבירות המיוחסות לנאשמת 2 באישום הראשון, הרי שאלו נבעו מנסיבות מיוחדות בהן הנאשם חרג מסמכותו כמנהל החברה, והשתמש בכספי החברה לשימוש פרטי. עוד הוסיפה, כי מוסכם עליה, כי הדיון בפרשת העונש יידחה לפרק זמן משמעותי של כשנה - (עד חודש ספטמבר 2020), זאת כדי לא לפגוע בנאשמים, שבאותה עת ניגשו למכרזים חדשים, וכן על רקע התחייבותם שלא לחזור בהם מהסדר הטעון.
17. ביום 4.7.2021 ובהמשך להסדר הטעון שהוצג לבית המשפט, הורשעו הנאשמים בביצוע העבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

18. ביום 16.12.2021 ובהתאם להחלטת בית המשפט, הודיע הממונה על עבודות השירות כי מצא את הנאשם מתאים לריצוי עונש המאסר על דרך עבודות השירות.

ראיות ההגנה לעונש:

א. אשת הנאשם, הגב' חנה סמירה מסרה בעדותה, כי בשנת 2010 עלתה לישראל מארה"ב, והתגייסה לשרות צבאי. עוד ציינה, כי הם הורים לשני ילדים כבני 3.5 ושנה, בלא כל תמיכה. את עיקר זמנה מקדישה היא לתרומה עבור המדינה, סיוע והתנדבות למען חיילים בודדים, וגם כיום היא מתנדבת בסוכנות היהודית, כאשר היא מקבלת תמיכה רבה מהנאשם בעניין זה. את הקשר בין הנאשם לילדיהם תיארה כקשר חם וקרוב מאוד. עוד ציינה, כי בשנת 2020 החלה לעבוד בחברת היי טק, והיא נאלצת מתוקף עבודתה זו, לצאת את הארץ, ובזמנים אלו, הנאשם הוא שמטפל לבדו בילדיהם הקטנים עד לחזרתה.

ב. אמו של הנאשם, הגב' סימה סמירה, כבת 80, מסרה כי בגיל מוקדם יחסית התאלמנה, ונאלצה לגדל את חמשת ילדיה לבדה. האם מסרה כי בסיוע עיריית ירושלים פתחה את חברת הניקיון שבבעלותה, ומאז ובכל שנה זכתה במכרזים לניקיון בתי ספר, זאת משום התרשמותם של המעסיקים מאישיותה ומסירותה. האם הוסיפה, כי היא שטיפלה בנאשם לאורך השנים, נוכח מצבו הרפואי המורכב, ואף היא כעת חולת סרטן, ומצויה בטיפולים ממושכים. האם ביקשה להתחשב בכך, להימנע מפגיעה בחברה, וכן להתחשב בנאשם, נוכח נסיבות חייו ומצבו הרפואי הקשה.

ג. מכתבו של הנאשם הוגש וסומן **נ/1**.

ד. מסמכים רפואיים סומנו **נ/2 - נ/5**.

ה. כתבה הקשורה במחלת "לופוס" מאתר "מאקו" סומן **נ/6**.

ו. חוות דעת רפואית ד"ר סוהיל אעמר סומן **נ/7**.

ז. מכתבי המלצה סומנו **נ/7 - נ/8**.

ח. מסמכים חשבונאיים וכן הצהרת מנהלת החשבונות בהתייחס לנאשמת 2.

תסקיר שרות המבחן:

19. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר מבחן, אביא מתוכנו בתמצית.

20. הנאשם כבן 47, נשוי בשנית ואב ל-7 ילדים. 5 מנישואיו הראשונים, בטווח הגילאים 11-23, ושני ילדים מנישואיו הנוכחיים, בגילאי חמישה חודשים ושנתיים וחצי. הנאשם עובד כמנהל חברה לשירותי ניקיון שבבעלות אמו.

21. בתסקיר פורט הרקע בו צמח הנאשם. מפאת רגישותו אפרט רק את עיקרי הדברים. הוריו של הנאשם התגרשו עת היה כבן 4. אביו של הנאשם נפטר בשנת 1997. בתסקיר התייחסות למשבר המשפחתי שפקד את המשפחה, סביב אובדן אחיו של הנאשם בעת שהיה כבן 7, והשלכות המקרה על האופן בו צמח הנאשם בצל התמודדות משפחתית עם האובדן. (ראו: עמוד 1 פסקה 4, עמוד 2 פסקה 1).
22. הנאשם שירת שירות צבאי מלא כלוחם בצנחנים, ומאז שחרורו ניהל את חברת הניקיון שבבעלות אמו. אמו של הנאשם כבת 80 מתמודדת כעת עם מחלה קשה.
23. בהתייחס למצבו הרפואי צוין בתסקיר, כי לאורך השנים מתמודד הנאשם עם מצב של חולי כרוני, בהתאם למסמכים שהוצגו בפניהם. מאז גיל 23 סובל הנאשם ממחלת "לופוס", הפוגעת במערכת החיסונית של הגוף, וגורמת לתסמינים במערכות הגוף השונות. הנאשם מצוי במעקב רפואי צמוד ומקבל טיפול תרופתי קבוע. בשנים האחרונות קיבל הנאשם רישיון לשימוש בקנביס רפואי. בשנת 2004 חלה הנאשם בסרטן בלוטת התריס, ובשנת 2007 לקה בסרטן בלוטת הרוק. הנאשם מצוי במעקב רפואי ומקבל טיפול הורמונלי קבוע. נוכח מצבו זה, מוכר הנאשם כנכה בשיעור 100%.
24. הנאשם ציין בפני שרות המבחן, כי בתקופה שבין גירושיו לנישואיו הנוכחיים, ניהל אורח חיים של רווק- שלוה בניהול חיי לילה והימורים, דבר שהוביל להפסדים חוזרים, צבירת חובות, גם לגורמים עברייניים. בתקופה זו ביצע הנאשם בין היתר את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום. הנאשם הוסיף, כי עם נישואיו הנוכחיים ערך שינוי ממשי בחייו, בכלל זה הפקיד את ניהול החשבון בידי אשתו.
25. בהתייחס לעבירות אותן ביצע, מסר הנאשם כי באותה תקופה עשה שימוש לרעה בהימורים, וכתוצאה מכך נקלע לחובות כספיים גדולים. להתרשמות שרות המבחן, באותה התקופה פעל הנאשם מתוך קושי ולחץ מבלי להיות ער לדפוסי התמודדותו הלא בונים, עם תסכוליו ומצוקתו. בנוסף, ולהערכתם, העבירות בוצעו, בין היתר, כפיצוי לא מודע הן לחסכים הרגשיים והן כדרך שאינה נורמטיבית להתמודדות עם מצוקתו הכלכלית שנוצרה כתוצאה מבעיית ההימורים אליה נקלע.
26. בהתייחס להערכת הסיכון ציין שרות המבחן, כי לאור תחושות מורכבות שחווה בילדותו סביב נסיבות גדילתו, ונוכח מצבו הרפואי עמו הוא מתמודד לאורך שנים, התקשה הנאשם להתמודד עם מצבו באופן בונה, ופעל בדרך של פיצוי עצמי וטשטוש המשמעות הפלילית של מעשיו.
27. שרות המבחן סבור, כי קיימת חשיבות להיעזר בהתערבות טיפולית במסגרתם, לצורך בדיקה והבנה מעמיקה יותר של דפוסי התנהגותו. להערכתם, עיבוד דפוס התנהגותי זה במסגרת הליך טיפולי, עשוי להוות גורם מפחית סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד.
28. שרות המבחן מציין, כי למעט מעורבות פלילית זו, הנאשם מתנהל במסלול חיים נורמטיבי. הנאשם נעדר עבר פלילי והוא מגלה יציבות ותעסוקתית. הוסף, כי אף להעמדתו לדין, אפקט מרתיע ומחדד גבולות של מותר ואסור עברו. אלו, לצד נכונותו להשתלב בהליך טיפולי- מהווים לדעת גורמי המקצוע, גורמי סיכוי. בנוסף, הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליכים טיפוליים. שרות המבחן סבור כי קיימת חשיבות במקרה דנן, לנקוט בגישה שיקומית ומצמצמת כלפי הנאשם, כדי למנוע נזקים עתידיים.

29. בנסיבות אלו המלצתם הינה להטלת עונש מאסר שירוצה על דרך עבודות השירות, לצד מאסר על תנאי, חתימה על התחייבות וכן הטלת צו מבחן למשך שנה, לצורך שילובו של הנאשם בהליך טיפולי.

תמצית טיעוני הצדדים:

30. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה, כי הנאשמים הורשעו בעבירות של ניכוי תשומות בסך 6.8 מיליון כאשר המס הכלול בהם הינו כמיליון ₪. בנוסף לכך, הורשעו הנאשמים בעבירות נוספות של אי צרוף תשלום המס המגיע מדוחות המע"מ בין השנים 2016-2018, כאשר המס בגין הוא כ- 2 מיליון ₪.

31. המאשימה הוסיפה, שכדי להפחית את חבות המס הנובעת מהחזר החשבונות שהוציאו, הציגו הנאשמים ביועין חשבונות פיקטיביות אותן רכשו תמורת עמלה, ובכך הגדילו את ההוצאות אותן היו צריכים לנכות. על פיה, המניע במקרה דנן, אינו חשוב שכן- משמעותן של פעולות אלו, הינה פגיעה וגניבה משמעותית של כספי ציבור.

32. המאשימה הפנתה לנסיבות החמורות של אותם אירועים- בהם משך התקופה בה בוצעו העבירות (החל מינואר 2011 ועד חודש דצמבר 2013), נתון המצביע על מעשים שיטתיים שבוצעו לאורך זמן. בנוסף, המשיכו הנאשמים לבצע את המעשים, אף לאחר שהוגש כתב האישום בחודש מאי 2017. בנסיבות אלו ביקשה המאשימה ליתן משקל נמוך לשיקולים הנוגעים בחרטה או שיקום. נתון נוסף אליו התייחסה, נוגע בכך שהעבירות בוצעו בשני עסקים שונים אותם ניהל הנאשם, ועל כן התמורה שהתקבלה הינה גבוהה יותר.

33. המאשימה הוסיפה, כי בעבירות הקשורות במס, בתי המשפט נותנים מעמד בכורה לשיקולי גמול והרתעה, במיוחד בנסיבות בהן הנזק שנגרם גבוה יותר, וכן משום הפגיעה בציבור בכללותו. הוסף, כי ברוב רובם של המקרים המדובר בנאשמים נורמטיביים נעדרי עבר פלילי.

34. בהתייחס למתחם העונש ההולם, ובכל הנוגע לאישום הראשון, הפנתה המאשימה לגז"ד אלו:

א. עפ"ג 73220-01-19 **שמואל מזרחי נ' מדינת ישראל** (נבו, 16.7.2019), אשר רכש מאותם אנשים את החשבונות הפיקטיביות, הופחת עונשו של הנאשם, שחמק מתשלום מס בסך 766,648 ₪, כאשר המחדל הוסר ברובו, והוטל עליו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 40,000 ₪.

ב. רע"פ 4507/21 **פנחס יצחק הלוי נ' מדינת ישראל** (נבו, 30.6.2021), במקרה של דיווחים כוזבים כאשר הנאשם התחמק מתשלום מס בסך 726,000 ₪, וכאשר הנאשם פרע כמחצית מהחוב, אושר עונש מאסר בפועל ל-10 חודשים, מאסרים מותנים וקנס בגובה 40,000 ₪ כאשר ביהמ"ש מציין שתחתית המתחם הינה בהטלת עונש מאסר בפועל.

ג. רע"פ 8471/16 **מוראד ערמין נ' מדינת ישראל** (נבו, 15.11.2016) במקרה של נאשם שהורשע בעבירות ניכוי תשומות בסך כ-550,000 ₪ תוך שימוש בחשבונות כוזבות אושר מתחם ענישה הנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל והוטל על הנאשם עונש של 16 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 100,000 ₪.

ד. רע"פ 5624/15 **גד בראונר נ' מדינת ישראל** (נבו, 15.11.2015) בו אושר גזר דינו של בית המשפט השלום במקרה של נאשם שהורשע בהעלמת מס תשומות בדו"חות התקופתיים,

באמצעות הגשת דו"חות פיקטיביים, בסך 454,508 ₪. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל, וקנס שגובהו נע בין 30,000 ₪ ל-150,000 ₪. על הנאשם הוטל עונש מאסר בפועל לתשעה חודשים, מאסר מותנה וקנס בסך 50,000 ₪. הנאשם הסיר את כל מחדליו, היה בעל עבר פלילי נקי ונטל אחריות על המעשים.

העפ"ג 54358-06-15 **אוסמה ג'ראיש נ' מדינת ישראל** (נבו, 4.5.2016) במקרה של נאשם שהורשע בניכוי תשומות מס בשווי 1,500,000 ₪ באמצעות דיווחים פיקטיביים, המחדל הוסר, ותוך התחשבות במצבו הקשה, רפואית וכלכלית, הופחת עונשו של הנאשם ל-12 חודשי מאסר בפועל, לקנס אישי בסך 50,000 ₪ ולקנס לחברה בסך 50,000 ₪.

35. לטענת המאשימה, מתחם העונש באישום הראשון נע על הציר שבין 12 חודשי מאסר ועד 28 חודשים, ובהתייחס לאישום השני ואילך, בנסיבות בהן כלל הסכומים שולמו, המתחם המקובל הינו החל ממאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר. לשיטתה של המאשימה, בצירוף שני המתחמים, יש לקבוע מתחם אחד המתחיל מ-17 חודשי מאסר ועד 30 חודשים ואת עונשו של הנאשם לקבוע בתחתית המתחם, כך שיוטלו עליו 20 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית, וקנס שבין 5-10 אחוזים מסכום המחדל.

36. ב"כ הנאשם ביקש תחילה לאבחן בין האישום הראשון ליתר האישומים. על פיו, נכון היה להפריד בין האישומים, שכן לכל אורך התקופה המתייחסת לאישום השני, שילם הנאשם באופן סדיר את חובותיו למע"מ, וקיימת הסכמה לכך שהנאשם הסיר לחלוטין את המחדל. על פיו הנאשם שילם סך של מיליון ₪ וכן קנס משמעותי נוסף בהליך אזרחי. על פיו המדובר בעבירה טכנית בעיקרה, כאשר נהוג שהמאשימה עותרת במקרים אלו, בהם עמד הנאשם בהסדר התשלומים שנקבע לו, להטלת מאסר על תנאי. כך לדבריו, ניתן היה לאפשר לנאשם לסיים את ההליך "הטכני" מוקדם יותר, ולהסתפק ביחס לאישום הראשון בענישה מרוככת מזו שהתבקשה, ככל והמדובר באישום בודד.

37. הסנגור ציין, כי בניגוד לפסקי הדין אותם הציגה המדינה, במקרה דנן, נטל הנאשם אחריות על מעשיו, נתון המצדיק הצגת עמדה מרוככת שאינה שוללת את האפשרות להטיל עליו מאסר על דרך עבודות השירות. בנוסף, הפנה לחלוק הזמן מעת ביצוען של העבירות האחרונות (פברואר 2015), וכן נסיבות חייו הקשות כמפורט בתסקיר וכן בהתאם לחומר הרפואי שהוגש. הסנגור הדגיש את תפקודו הנורמטיבי של הנאשם, על אף הטלטלות הקשות אותן עבר בחייו, וכן את מצבו הרפואי המורכב. הוסף, כי הנאשם הינו אב ל-7 ילדים חלקם רכים בשנים.

38. הסנגור הפנה לפסיקה במסגרתה נגזרו עונשי מאסר, בנסיבות דומות, על דרך עבודות השירות. בין היתר הפנה הסנגור לגז"ד אלו:

א.עפ"ג 62790-03-18 **מדינת ישראל נ' משה ברששת** (נבו, 11.10.2018), במקרה של נאשם שחמק מתשלום מס בסך כ-1,411,000 ₪ באמצעות ניכוי מס ללא שיש לגביו מסמך לצד אי תשלום במועד בסך כ-2,500,000 ₪, כאשר המחדל לא הוסר, הוחמר עונשו של הנאשם והוטל עליו עונש מאסר ל-10 חודשים, מאסר מותנה ו-40,000 ₪ קנס.

ב. ת"פ 26919-06-18 **בית המכס ומע"מ ירושלים נ' אהרון מיכאל** (נבו, 28.4.2021) במקרה של נאשם שחמק מתשלום מס בגובה 1,777,050 ₪ באמצעות דיווחים כוזבים, כאשר המחדל הוסר ברובו, נקבע מתחם עונש הנע בין 9-30 חודשי מאסר בפועל אך

בשל נימוקים אישיים כגון חלופת הזמן, הסרת המחדל ועוד הוטל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד מאסר מותנה וקנס בסך 300,000 ₪ או 600 ימי מאסר תמורתו.

ג. ת"פ 3667-12-16 **מדינת ישראל נ' דא.סא. 75 יבוא בע"מ** (נבו, 1.3.2021)
במקרה של נאשם שניכה תשומות מס בגובה 1,105,733 ₪ ללא שיש לו מסמך לגביהם, ללא שהוסר המחדל, נקבע מתחם עונש הנע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל ובשל נסיבות לקולא הוטלו על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וקנס בסך 200,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. אציין כי על גז"ד זה הוגש ערעור שהתקבל אך ההחלטה לא פורסמה.

ד. ת"פ 66313-12-15 **מדינת ישראל נ' עליאש ואח'** (לא פורסם, 9.11.2020)
במקרה של נאשם שבאמצעות דיווחים פיקטיביים ביקש לחמוק מתשלום מע"מ בשווי 436,000 ₪, הוטל עונש של 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וקנס בסך 30,000 ₪. אציין כי באותו מקרה בוצעה חריגה ממתחם העונש ההולם בעיקר בשל חלופת הזמן מאז ביצוע העבירות ועד למתן גז"ד.

39. נוכח כל אלו, ובשים לב לעובדה כי המחדל סולק, ציין הסנגור כי יש להסתפק בהטלת מאסר על דרך עבודות השירות למשך מלוא התקופה, וביחס לקנס לקחת בחשבון כי סכום החוב סולק טרם הגשת כתב האישום. לחילופין נטען, כי בנסיבות בהן קיים מצב רפואי מורכב, כבענייננו, נכון להביא שיקול זה, כנתון המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם מ"שיקולים של צדק".

40. ב"כ הנאשמות הצטרף לטיעוניו של בא כוח הנאשם, והוסיף, כי אמו של הנאשם הינה בעלת החברה, עבדה משך כל חייה כעובדת קבלן, ובשנות ה-90 החליטה להקים את החברה. הסנגור ציין, כי משך כל חייה עסקה האם בגידול ילדיה, בהיותה אלמנה. כיום, האם כבת 81 מעסיקה את ילדיה ועובדים רבים. עוד הוסיף, כי בעקבות אותם אירועים, פורקה נאשמת 3, ונאשמת 2 ירדה באופן משמעותי בהיקף פעילותה. הסנגור ציין, כי האם מתגוררת בדירה בדמי מפתח, אשר משמשת גם כמקום עבודתה. בנסיבות אלו, עתר לביטול ההרשעה ככל הניתן, וזאת נוכח המשך פעילותה של החברה, וחובות עתידיים הקיימים לה, וכן ביקש להתחשב בקנס הכספי שיוטל עליה.

מתחם העונש ההולם:

41. כידוע, מתחם העונש נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה בו משוקלל היחס בין חומרת מעשה העבירה, נסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

42. בקביעת מתחם העונש יש לקבוע תחילה האם יש לקבוע מתחם עונש אחד לכלל העבירות המופיעות בכתב האישום או שמא לקבוע מספר מתחמים שונים. לאחר עיון במקרה שלפני מצאתי שיש להפריד בין האישום הראשון לבין יתר האישומים, הן משום סוג העבירות השונה, והן משום המועדים השונים בהם נעברו העבירות.

43. **באשר לעבירת השימוש בחשבוניות הפיקטיביות**, בבחינת הערכים המוגנים שנפגעו יש לציין שהמדובר בעבירות להן נודעה חומרה יתרה בשל פגיעתן בקופה הציבורית באופן כללי, ובאופן עקיף גם בכיסו של כל אזרח שכן הציבור נאלץ לשאת כולו בנטל הגריעה מהקופה הציבורית. עוד הן פוגעות בערך השוויון בנשיאת נטל המס ופוגעות

בפעולות התקינות של מנגנוני השלטון.

44. בהתייחס למתחם העונש אותו הציגה ההגנה, הרי שמדובר היה במקרים חריגים, כאשר הושג הסדר, או כאשר דובר בנסיבות חריגות, אך בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה, העונשים המושגים על עברייני מס הינם על דרך הכלל עונשי מאסר בפועל לתקופות ממושכות, לצד קנסות נכבדים, נוכח חומרתן הרבה של העבירות, וזאת גם כאשר המדובר היה בעבריינים נעדרי עבר פלילי. ראו: סעיף 41 לפסק דינו של בית המשפט בת"פ (מחוזי י-ם) 16386-02-13 **מדינת ישראל נ' אסעייד** (נבו, 23.2.2014).

45. עוד נקבע בפסיקה, כי בקביעת עונשם של עברייני מס יש ליתן מעמד בכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם ואין להסתפק, על דרך הכלל, בהשתתפות עונש מאסר שירוצה על דרך עבודות השירות. ראו בהרחבה: רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגר פסק דין, 20.2.2013).

46. להלן פס"ד רלוונטיים לקביעת מתחם העונש:

א. ברע"פ 1890/08 **יגרמן נ' מדינת ישראל** (נבו, 28.10.2008), במקרה של נאשם שהשתמט מתשלום מס ע"ס 982,945 ₪ באמצעות דו"חות פיקטיביים, אושר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 300,000 ₪ או 20 חודשי מאסר במקומו ומאסר מותנה.

ב. ברע"פ 372-17 **עבדאללה ח'ורי נ' מדינת ישראל** (נבו, 18.1.2017) אושר גז"ד במקרה של נאשם שהורשע בעבירות ניכרי מס לפי סעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף ומסירת דו"ח הכולל ידיעה כוזבת, וזאת בסך 1,274,707 ₪. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד קנס משמעותי ועל הנאשם הוטל עונש מאסר בפועל ל-12 חודשים, מאסר מותנה וקנס בסך 60,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תחתיו.

ג. ברע"פ 7779/15 **חברת כץ עבודות צבע בע"מ נ' מדינת ישראל** (נבו, 31.1.2016) אושר גזר הדין במקרה של נאשם בעבירות ניכרי שלא כדין של דו"חות פיקטיביים (או זרים, ראו דיון בגזה"ד) בסך 1,520,508 ₪, לגבי נקבע כי מתחם העונש נע בין שנה ל-3 שנות מאסר בפועל, ובשים לב לנסיבותיו של הנאשם הוטל עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס בסך 30,000 ₪ הוטל על המערער ו- 100,000 ₪ על החברה. אציין כי באותו מקרה המחדל לא הוסר.

ד. בת"פ (מחוזי י-ם) 16386-02-13 **מדינת ישראל נ' מואייד אסעייד** הנז' (נבו, 23.02.2014) נקבע ביחס לאישומים 9 ו-10, העוסקים בהגשת דו"חות פיקטיביים בגובה 633,000 ₪ ובאי דיווח ותשלום מיסים בגין תקבולים בסך חודשי הנע בין 100,000 ₪ ל-300,000 ₪ בתקופה של כשנתיים, בהיקף כולל של כ- 2,000,000 ₪ (סעיף 16 לגזה"ד), כי מתחם העונש ההולם הנו החל משנת מאסר בפועל ועד שלוש שנות מאסר בפועל.

ה. בעפ"ג 39990-02-15 **מודן נ' מדינת ישראל** (נבו, 12.5.2015), בעניינו של נאשם שהורשע בעבירות ניהול פנקסי חשבונות כוזבים ו-37 עבירות של ניכרי מס תשומות שלא כדין בסך כ-1,500,000 ₪ אושר מתחם עונש הנע בין 12 חודשי מאסר ל-36 חודשי מאסר והנאשם נדון ל-30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪ או 180 ימי מאסר תמורתו.

ו. ברע"פ 1634/10 **חברת סופה בע"מ נ' מדינת ישראל** (נבו, 23.6.2010), בערעור על גזר דינו של בימ"ש שלום במקרה בו ניכתה חברת ניקיון מס תשומות בסך ₪ 847,053 על סמך חשבוניות פיקטיביות, דחה ביהמ"ש ערעור על גזה"ד בו הוטל על המערערים עונש מאסר בפועל לתקופה של 20 חודשים, מאסר מותנה וקנס בסך ₪ 20,000 ועל החברה הוטל קנס בסך מיליון ₪.

ז. ברע"פ 4457/09 **מדינת ישראל נ' סלאימה חילמי** (נבו, 1.7.2009) קיבל בית המשפט המחוזי בירושלים ערעור על קולת העונש והעמיד את עונשו של בעל חברה שניכתה מס תשומות בסך של 1,536,205 ₪, על סמך חשבוניות פיקטיביות, על 10 חודשי מאסר בפועל.

47. אציין כי במקרים הדומים הבודדים בהם נתקלתי, בהם הוטלו עונשי מאסר שרוצו על דרך עבודות השירות, דובר במקרים בהם הציגו הצדדים הסדרי טיעון, ובשל נסיבות נוספות שהצדיקו את הסטייה מהמתחם. במקרים אלו אישרו בתי המשפט את הסדרי הטעון תוך שצינו שהמדובר בהסדרים שהינם בבחינת סטייה ממתחם העונש ההולם, (ראו לדוגמה: ת"פ 42683-10-13 **מדינת ישראל נ' חברת ליאם הפקות בע"מ** (3.8.2014), ת"פ 26654-06-14 **מדינת ישראל נ' מחמוד אל באסל** (11.11.2015)).

48. בשים לב לפסה"ד שפורטו לעיל, העוסקים במקרים הדומים לנסיבות התיק שבפנינו, עולה כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות שפורטו באישום הראשון הינו החל מ- 10 חודשי מאסר בפועל ועד 30 חודשים, לצד קנס בשיעור הנע בין 5 ל-15 אחוז משווי המס שהועלם.

49. **באשר לעבירות הנוספות של אי תשלום במועד**, כמפורט באישומים 2-26, ראו פסה"ד המרחיב במסגרת ת"פ 51918-08-16 **מעמ' פתח תקווה נ' א.מ.נ. קוסמטיקה ואופנה בע"מ** (21.06.2018), בו נדונה השאלה האם אי התשלום במועד, כאשר עבירה זו עומדת לבדה, ואינה קשורה עם עבירת אי דיווח, וכאשר אי התשלום במועד היה בתום לב, ונבע מחסרון כיס, יש בו כדי להוביל להקלה בענישה. תשובת בית המשפט לכך הייתה בחיוב. נקבע, כי המדובר בעבירה שהיא מעין "עבירת סל", לגביה יש לקבוע את הענישה על דרך מאסר מותנה לצד קנס. בסופו של יום אין חולק שהנאשם סילק את חובותיו לרבות הסכומים שצוין שלא שולמו במועד, ואף המאשימה ביקשה לקבוע את מתחם העונש ההולם בגין אישומים אלו החל ממאסר מותנה ועד 6 חודשים לצד קנס.

סטייה מהמתחם בשל שיקולים של צדק:

50. במקרה דנן קיימות נסיבות חריגות אשר מצדיקות לטעמי סטייה ממתחם הענישה. ער אני לכך, כי נסיבות אלו אינן בגדר הליך שיקום אותו עבר הנאשם במסגרת הליך זה, כפי שנדרש הדבר בתיקון 113 לחוק העונשין, אך כפי שיפורט להלן, קיימים מקרים חריגים, ולטעמי זהו אחד מהם, בהם קיימת הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולים נוספים. הנאשם הינו נכה בשיעור 100% לצמיתות, ומתמודד לאורך השנים עם מצב רפואי מורכב מאוד, זאת בהתאם למסמכים הרפואיים שהוגשו לעיוני. הנאשם סובל משך למעלה מ-20 שנה ממחלת "לופוס", הפוגעת במערכת החיסונית שלו. הוא מצוי במעקב רפואי צמוד, ומקבל טיפול תרופתי קבוע, הכולל משככי כאבים, וכן צורך בשנים האחרונות קנאביס רפואי ברישיון. הנאשם לקה בסרטן בלוטת התריס בשנת 2004 עבר ניתוח כריתה מלאה וכן הקרנות. בשנת 2007 לקה בסרטן בלוטת הרוק, עבר כריתה מלאה של הבלוטה. בנוסף, הנאשם הינו אב ל-7 ילדים, כאשר שניים מהם מנישואיו הנוכחיים, הינם רכים בשנים. אשת הנאשם, הגב' חנה סמירה מסרה בבית המשפט, כי עלתה לארץ

לבדה בשנת 2010, ומלבד הנאשם, אין לה כל תמיכה בארץ. החל משנת 2020, ומתוקף עבודתה, היא נאלצת לצאת את הארץ, ובזמנים אלו הנאשם הוא שמטפל לבדו בילדיהם הקטנים עד לחזרתה.

51. סבורני, כי במצב דברים זה, ככל ויוטל על הנאשם מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה, הפגיעה בו- עקב מצבו הרפואי המורכב, וכן בתא המשפחתי- בנסיבות אותן תיארה האישה, לא תהא מידתית, ותפגע פגיעה משמעותית, בתא המשפחתי כולו במידה העולה על הנדרש. נוסף לכך, תסקיר שרות המבחן ממליץ אף הוא לנקוט בגישה שיקומית ומצמצמת נזק עתידי- להימנע מהטלת מאסר בפועל בין כותלי הכלא, ולהסתפק בהטלת מאסר בדרך של עבודות שירות.

52. נוכח טעמים אלו בעיקר, ראיתי לסטות ממתחם העונש לקולא, ולהימנע מהטלת מאסר מאחורי סורג ובריה. (ראו בהקשר זה: 4456/14 קלנר ואח' נגד מדינת ישראל (29.12.15), ע"פ 1/09 אסרף נגד מדינת ישראל (17.3.10), ע"פ (י"ם) 2208/10 גולדציאן נ' מדינת ישראל (21.10.15)).

גזירת העונש המתאים לנאשם:

53. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם כבן 47 נשוי ואב ל-7 ילדים. נסיבות חייו של הנאשם והרקע בו צמח הינו מורכב. (ראו תסקיר: עמוד 1 פיסקה 4 ועמוד 2 פיסקה 1). על אף זאת, הנאשם התגייס לשרות צבאי משמעותי, ולהתרשמות שרות המבחן, למעט מעורבות זו בפלילים, הנאשם מתנהל במסלול חיים נורמטיבי. בהתייחס לעבירות קושר שרות המבחן בין הרקע בו צמח הנאשם, מצבו הרפואי וקושי שלו לפעול באופן בונה, כך שנטה לפעול בתקופה משברית זו -בדרך של פיצוי עצמי וטשטוש המשמעות הפלילית של מעשיו.

54. הבאתי בחשבון את דברי הנאשם במכתבו לבית המשפט (נ/1), וכן את מכתבה של הגב' יונית סמירה גרושתו של הנאשם, אודות האחריות הכלכלית בה נושא הנאשם כלפיה, וכלפי ילדיהם המשותפים. עיינתי גם במכתבה של משפחת חי, וכן החומר הנוסף אודות הנאשמת 2.

55. מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות: במסגרת הטיעון לעונש הוסכם, כי הסכומים המופיעים בכתב האישום שולמו.

56. הוסכם, כי בייחס לעבירות המיוחסות לנאשמת 2 באישום הראשון, הרי שאלו נבעו מנסיבות מיוחדות בהן הנאשם חרג מסמכותו כמנהל החברה, והשתמש בכספי החברה לשימוש הפרטי.

57. חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות: מאז ביצוע המעשים חלפו שנים לא מעטות, מדובר כמובן בנסיבה לקולת העונש.

58. הנאשם נטל אחריות על המעשים במסגרת הסדר הטעון, הסיר מחדלו כאמור טרם הגשת האישום, וכן קיימת הייתה הסכמה חריגה מצד המאשימה לדחות את הדין בפרשת העונש למשך כשנה, זאת כדי לאפשר לנאשמים להמשיך את פעילותה של החברה, בין היתר, בהתקשרויות חוזיות עתידיות, וזאת בטרם יורשעו. לנתון זה משקל מהותי העומד אף הוא כשיקול לזכות הנאשמים, ומצטרף ליתר השיקולים המצדיקים לנקוט במקרה זה -בדרך שיקומית, כפי שהומלץ בתסקיר.

59. בהתייחס לנאשם הרי שלדעת שרות המבחן, יש להימנע מהטלת רכיב של מאסר בפועל, אלא כזה שירוצה על דרך

עבודות השירות. נוסף לכך, הנאשם הביע את רצונו להשתלב בתוכנית טיפולית במסגרת שרות המבחן, והמלצתו הינה להטלת צו מבחן לצורך שילובו של הנאשם בתהליך טיפולי במסגרתם.

60. בנוסף, בנסיבות בהן המדובר בעבירות מס יש לכלול במסגרת העונש גם ענישה כלכלית משמעותית, זאת על אף המצב הכלכלי שהוצג בפניי במסגרת הדיון, זאת גם משום ההקלה בעונש המאסר שייגזר.

61. באיזון בין השיקולים השונים סבורני, כי במקרה זה ישנו מקום לגזור על הנאשם עונש הכולל מאסר על דרך עבודות השירות, לצד ענישה נלווית כפי שיפורט להלן:

א. מאסר למשך 9 חודשים. המאסר ירוצה על דרך עבודות השירות. תחילת עבודות ביום 24.2.2022.

ב. מאסר על תנאי למשך חמישה חודשים אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום על העבירות בהן הורשע. רשמתי לפניי את התחייבותו של הנאשם בע"פ.

ג. צו מבחן למשך שנה.

ד. קנס כספי בסך 150,000 ₪ אשר ישולם ב-60 תשלומים חודשיים החל מיום 3.4.2022.

ה. התחייבות על סך 25,000 ₪ אשר תעמוד מהיום למשך 3 שנים לפיה לא יעבור הנאשם על אחת מהעבירות בה הורשע.

ו. גוזר על הנאשמות קנס בסך 15,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים ושווים החל מיום 3.4.2022.

מזכירות בית המשפט תשלח העתק גזר הדין לשרות המבחן וכן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח שבט תשפ"ב, 30 ינואר 2022, בנוכחות המאשימה הנאשמים ובא כוח הנאשם.